

Ο κορωνοϊός απειλεί να πυροδοτήσει ένα ντόμινο εταιρικού χρέους με αρνητικό πρωταγωνιστή την ενέργεια

Χάρης Αποσπότης
13 03 2020 | 07:31

Στα χρόνια που μεσολάβησαν από την παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008, πολλοί είναι οι οικονομολόγοι που προσπάθησαν να εντοπίσουν αν υπάρχει κάποια νέα υπαρξιακή απειλή για το σύστημα, όπως ήταν τότε τα ενυπόθηκα ομόλογα και τα σχετικά χρηματοοικονομικά προϊόντα.

Αυτό που φοβούνται είναι ότι ενδεχομένως και με βάση την απορρύθμιση και έλλειψη επαρκούς εποπτείας που αποτελεί πραγματικότητα στις αγορές, πιθανώς να υπάρχουν “φυτίλια” και καταλύτες που θα πάρουν μια πρόσκαιρη κατάσταση και θα την οδηγήσουν σε έκρηξη, όπως δηλαδή είχε συμβεί τότε.

Περισσότερο και πιο επικίνδυνο πλέον το εταιρικό χρέος

Με αυτή την αφορμή, αρκετοί ειδικοί έχουν κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου για το εταιρικό χρέος, το οποίο έχει αυξηθεί σε δυσθεώρητα ύψη διεθνώς και σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ ανήλθε πέρυσι σε 13,5 τρις. δολάρια.

Όπως ανέφερε ο Πίτερ Γκούντμαν σε άρθρο του στη ΝΥΤ πριν λίγες ημέρες, το ΔΝΤ εξέτασε πέρυσι την κατάσταση σε οκτώ μεγάλες οικονομίες και έκρινε ότι μια κρίση στα μισά επίπεδα σε σχέση με του 2008 θα έθετε σε κίνδυνο το 40% του εταιρικού χρέους διεθνώς, δηλαδή οι εταιρείες δεν θα μπορούσαν πλέον να το αποπληρώνουν.

Το κεντρικό μήνυμα είναι ότι επί σειρά πολλών ετών το κόστος δανεισμού είναι τόσο χαμηλό που επέτρεψε τη συσσώρευση μεγάλου εταιρικού χρέους. “Πολλοί ενεργειακοί όμιλοι στηρίζονται σε πιο επικίνδυνα ομόλογα. Για αυτούς, οι χαμηλές τιμές πετρελαίου μεταφράζονται σε χαμηλότερα κέρδη. Ίσως χρειαστεί να μειώσουν τα κόστη τους μέσω απολύσεων ή περιορισμού επενδύσεων για να βρουν χρήματα να αποπληρώσουν τα χρέη”, αναφέρει ο Γκούντμαν.

Σύμφωνα με περσινή έκθεση της Deloitte, ο δείκτης καθαρού χρέους προς EBITDA στα έτη 2010-2017 αυξήθηκε στον ενεργειακό τομέα περισσότερο από κάθε άλλο τομέα, κατά 1,8%.

Παράλληλα, ενεργειακές εταιρείες (και όχι μόνο) με υψηλά παραγωγικά κόστη, που σε διαφορετική περίπτωση θα είχαν πρόβλημα επιβίωσης, βρήκαν στο φθηνό δανεισμό μια σανίδα σωτηρίας και αυτό καθιστά την οικονομία πιο εύθραυστη, όπως τόνισε ο Αλμπέρτο Γκάλο, αναλυτής της Algebris Investments.

Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι η έκδοση εταιρικών ομολόγων που ανήκουν στην κατηγορία “junk” έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και πέρυσι οι νέες εκδόσεις

αυτού του είδους έφτασαν το ένα τέταρτο του συνόλου. Αυτό σημαίνει ότι σε περίπτωση κρίσης, αυξάνεται σημαντικό το ποσοστό του χρέους που δεν θα είναι αποπληρωτέο. Και όπως τονίζουν αρκετοί ειδικοί, ο ενεργειακός τομέας είναι από τους πλέον χαρακτηριστικούς.

Με λίγα λόγια, υπάρχει πλέον όχι μόνο περισσότερο εταιρικό χρέος, αλλά και χαμηλότερης ποιότητας από ότι στο παρελθόν.

Σήμερα, λοιπόν, με την ψυχολογία των αγορών στα τάρταρα ως αποτέλεσμα του κορωνοϊού και της αβεβαιότητας που προκαλεί, είναι αυτονόητη η ανησυχία για μια νέα παγκόσμια κρίση και το πως αυτή θα μπορούσε να εκδηλωθεί μέσα στο χρόνο, αλλά και σαν μέγεθος.

Η πετρελαϊκή αγορά των ΗΠΑ ως παράδειγμα (προς αποφυγή)

Ένας τομέας με ιδιαίτερη έκθεση στο χρέος είναι η αμερικανική σχιστολιθική παραγωγή. Σύμφωνα με δηλώσεις του Αλέξις Κρόου της PwC στο Associated Press, “είναι μια ωρολογιακή βόμβα. Η άνοδος του shale που κατέστησε τις ΗΠΑ κορυφαίο παραγωγό πετρελαίου τροφοδοτήθηκε κυρίως από το χρέος. Μεγάλο μέρος του θα πρέπει να αποπληρωθεί τα επόμενα χρόνια και τώρα με τις συρρικνωμένες τιμές πολλοί μικρότεροι παραγωγοί δεν θα μπορέσουν να αποπληρώσουν ή να αναχρηματοδοτήσουν”.

Πάνω από 140 δις. δολάρια χρέους που επωμίσθηκαν οι ανεξάρτητοι αμερικανικοί παραγωγοί και οι συναφείς εταιρείες υπηρεσιών ανήκει στη βαθμίδα BBB και πλέον κινδυνεύει να χάσει αυτό το status και να μετατραπεί σε “junk” λόγω της ραγδαίας ανόδου των spread. Ο αναλυτής του Bloomberg, Σπένσερ Κάτερ, εκτιμά ότι αν η κατάσταση συνεχιστεί, άλλα 320 δις. χρέους αυτής της κατηγορίας στο upstream κινδυνεύει να έχει την ίδια μοίρα και στη συνέχεια σίγουρα θα επηρεαστεί και το midstream.

ΠΗΓΗ: <https://energypress.gr/news/o-koronoios-apeilei-na-pyrodotisei-ena-ntomino-etairikoy-hreoy-s-me-arnitiko-protagonisti-tin>